

**Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission**

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2014

**DANISH
HIGHER LEVEL**

**Wednesday, 18 June
09:30 - 12:30**

Læs nedenstående artikel og besvar spørgsmålene i opgave I, II og III Alle svar skal skrives på dansk.

(Maksimum 100 point)

Kapitalisme-kritik helt ude i skoven

I 2011 trak familien Hejlskov stikket til det storforbrugende højhastighedssamfund og flyttede langt ud i den svenske skov, hvor livet føles tæt på og ægte. Familien er del af en ny autenticitetsbevægelse

Af Annegrethe Rasmussen, Information den 21. januar 2013

I 2011 hev Andrea Hejlskov, hendes mand Jeppe Juul og deres fire børn i bogstaveligste forstand stikket ud. Familien flyttede fra Danmark langt ud i den svenske ødemark. Væk fra stress, ubetalte regninger, mangel på tid og et pres om hele tiden at tjene mere og bruge mere. De byggede et **bjælkehus** helt fra bunden, uden el, rindende vand, varme eller internet. De var off the grid. Det var deres eget valg, men det var et valg, der blev truffet på baggrund af frustration.

I dag er de online og på solcelle, men de lever fortsat et liv uden hårde hvidevarer, hvor alt gøres fra grunden – og de kommer aldrig tilbage til Danmark.

Men hvor kom inspirationen fra?

»Vores overvejelser gik meget på, at vi havde solgt ud af vore **værdier**. At det moderne liv ikke hang sammen for os, og at vi og vores børn ikke havde det godt. Vi havde brug for at reagere på dette 'nagende ubehag' – men det tog lang tid, før vi rent faktisk tog springet. Jeg husker, at vi slet ikke kunne forestille os at bo et sted, hvor der ikke var el, eller hvor man skulle hente vand i en brønd. Det forekom fuldstændig urealistisk og umuligt – også selv om 90 procent af jordens befolkning godt kan finde ud af det. Det var **et stort og vildt spring ud over kanten**. Ud i det ukendte,« indleder Andrea Hejlskov og fortsætter: »Vores største bekymring var 'må man det her?' 'Hvad med børnene?' – og det tog lang tid for mig at erkende, hvor dybt jeg havde internaliseret samfundets normer og værdier, og hvor meget jeg hele tiden gik og **tæskede mig selv**, fordi jeg aldrig rigtig passede ind i dem.«

Modedille for krea-klassen?

– Det er vældig trendy lige nu med **nøjsomhed** og den slags. En del kvinder, jeg kender, har lige meldt sig ind i en gruppe på Facebook, hvor man ikke må købe noget tøj i et år eller seks måneder. Er I monstro en del af den kreative klasses seneste dille?

»Ja, vi er helt sikkert del af 'autenticitetsbevægelsen'. Det kan godt irritere mig – for vi ville jo væk fra alt det der – trends vi bruger som små plastre på såret, trends vi følger for at give livet indhold. Jeg har beskæftiget mig meget med begrebet autenticitet, både da jeg var coach, og da jeg underviste på universitetet. Jeg kan sagtens se, hvor latterligt det kan forekomme, hvor fake. Og hvor meget autenticitet bare bliver en ny form for forbrug, en hul livsstil, man kan købe, og som ser pænere ud,« siger hun og fortsætter:

»Men når det er sagt, så er der også nogle understrømme i denne bevægelse, som er meget sarte, inderlige. Occupy-bevægelsen eller Anonymous handler grundlæggende om at generobre noget, man føler, man har mistet kontrollen over. Det er der noget utrolig smukt over. Det gider jeg godt være med i. Jeg tror hundrede procent på, at man selv må tage personligt ansvar. Jeg tror på handling.«

– Tror du, du er en del af noget større, eller er du snarere en del af et ekstremt lille lag af vestlige veluddannede mennesker, der keder sig? Er dit nye liv din måde at dyrke ekstrem sport på? Hvor længe kan det blive ved med at være fantastisk at se den samme sol, sø og skov i Sverige og arbejde så sindssygt hårdt med praktiske ting, som I gør hver eneste dag?

»Jeg forstår hundrede procent, hvad du siger! Jo, vi har da valgt mere end det materielle fra. Vi har med vilje indskrænket vores verden. Men altså ... sådan er livet. Man kan jo for fanden ikke få det hele. Man må vælge. Jeg har jo ikke noget problem med folk, der vælger noget andet som f.eks. dig, du har bevidst valgt det liv, du har. Det er de ubevidste valg, den måde livet bare trækker af sted med folk, der kan bekymre mig.«

Er du ikke spærret inde i en provins, der nærmest er middelalderlig?

Jo, det kan godt være, at det fedeste liv i hele verden er at være rig og fri, men det er bare ikke den virkelighed, de fleste af os vågner op til. Min frihed er følelsen af, at jeg slap ud. Lad mig fortælle en anekdote: Sidste vinter sendte min datters veninde fra Danmark en besked på Facebook til mig. Hun skrev: 'Det var godt, I slap ud i tide'. De unge i vores samfund har lugtet lunt, og det er en illusion, at det moderne liv er den bedste af alle livsformer.«

»Vi er lidt prepper-agtige ('Preppers' er amerikansk slang for mennesker, der forbereder sig på overlevelse efter mulige kommende katastrofer enten af lokal eller global karakter. Bevægelsen er mest udbredt i USA, red.). Det hænger også sammen med skoven. For de gamle herude er der intet som helst mærkeligt i, at man skal være forberedt. At man skal kunne sørge for varme og mad til sig selv. Det er en grundlæggende indstilling til livet. Livet er jo mere hardcore herude. Nogle gange stormer det, og nogle gange er det minus 30 grader. Det påvirker ens sind. Man bliver bedre til at huske at hugge brænde, til at have et forråd af mad. Men jeg skal også ærligt sige, at det stikker dybere. Hvis klimaet går helt amok, hvis de økonomiske systemer bryder sammen, så vil jeg sgu have mit på det rene. Jeg vil kunne sørge for mig, min familie og mine naboer.«

Teksten er blevet redigeret for at opfylde eksamenskrav uden forfatterens forudgående samtykke.

Opgave I

(30 point)

1. Forklar betydningen af ordet **"bjælkehus"** som det bruges i teksten

Forklar betydningen af ordet **"værdier"** som de bruges i teksten

Forklar betydningen af ordene **"et stort og vildt spring ud over kanten"** som de bruges i teksten

Forklar betydningen af ordet **"nøjsomhed"** som det bruges i teksten

Forklar betydningen af ordene **"tæskede mig selv"** som de bruges i teksten

(5 × 1 point)

2. Hvor flyttede familien hen, da den forlod Danmark? Beskriv familiens liv, som det er nu. (5 point)
3. Hvorfor forlod familien Danmark? (5 point)
4. Hvad er det særligt ved den nye tilværelse, som Andrea Hejlskov kan lide? (5 point)
5. ”Det påvirker ens sind. Man bliver bedre til at huske at hugge brænde, til at have et forråd af mad. Men jeg skal også ærligt sige, at det stikker dybere. Hvis klimaet går helt amok, hvis de økonomiske systemer bryder sammen, så vil jeg sgu have mit på det rene. Jeg vil kunne sørge for mig, min familie og mine naboer.« Beskriv med dine egne ord de dybere tanker, som Andrea Hejlskov gør sig om fremtiden . (5 point)
6. ”Vi er helt sikkert del af ’autenticitetsbevægelsen’. Det kan godt irritere mig – for vi ville jo væk fra alt det der – trends vi bruger som små plastre på såret, trends vi følger for at give livet indhold (...). Jeg kan sagtens se, hvor latterligt det kan forekomme, hvor fake. Og hvor meget autenticitet bare bliver en ny form for forbrug, en hul livsstil, man kan købe, og som ser pænere ud.”
Kommenter ud fra dette citat personens selvkritik. (5 point)

Opgave II

(30 point)

”De unge i vores samfund har lugtet luntten, og det er en illusion, at det moderne liv er den bedste af alle livsformer.

Hvorfor tror du, ud fra din læsning af teksten som helhed, at Andrea Hejlskov når til denne konklusion? Forklar din mening i en kommentar på ca. 100 ord.

Opgave III

(40 point)

Skriv et essay på cirka 300 ord om ét af disse to emner:

1. Personlige værdier og kompetencer i en verden under forandring.

ELLER

2. " Selvom vi rejser over hele verden for at finde det skønne, må vi have det med os på forhånd, eller vi finder det ikke." *Ralph Waldo Emerson*